

De nieuwe bouwproductenverordening

Wat is de bouwproductenverordening?

De Bouwproductenverordening is een Regelgeving die - zonder omzetting in nationale regelgeving - rechtstreeks van toepassing is in België. De Verordening verplicht fabrikanten tot het opmaken van een prestatieverklaring voor, en het aanbrengen van de CE-markering op producten wanneer deze behandeld worden in geharmoniseerde productnormen of nadat de fabrikanten voor hun producten een Europese Technische Beoordeling hebben bekomen.

De CE-markering beoogt de vrije handel van bouwproducten in de Europese Unie. Deze vrije handel komt tot stand doordat de fabrikanten de prestaties van hun producten bepalen op basis van Europese proefmethodes voor kenmerken die in tenminste één lidstaat onder de regelgeving vallen. De overheden van de lidstaten kunnen dan immers aan de hand van deze prestaties, rekening houdende met de beoogde toepassing van de producten, beoordelen of de producten voldoen aan de door deze overheden opgelegde criteria.

Waarom is dit belangrijk voor mij als aannemer?

In principe moeten aannemers geen belang hechten aan deze Verordening. Het zijn de fabrikanten die ervoor moeten zorgen dat de producten die de CE-markering moeten dragen, deze ook daadwerkelijk dragen, en dat de prestaties die de CE-markering vergezellen op de geschikte wijze werden bepaald.

De Verordening legt aannemers geen verplichtingen op. Aannemers moeten dan ook niet controleren of de fabrikant zijn verplichtingen op correcte wijze opnam.

Welke beslissingen zijn er genomen en hoe is dit verlopen?

In maart 2022 publiceerde de Europese Commissie haar voorstel tot herziening van de Bouwproductenverordening. Ze deed dat omdat het onmogelijk bleek de al gepubliceerde geharmoniseerde normen te vervangen door nieuwe versies en nieuwe geharmoniseerde normen te laten maken.

In juli 2022 werd het Buildwise Vast Comité hierover geïnformeerd, vermits het voorstel van de Europese Commissie een bijzonder grote impact zou kunnen hebben op de activiteiten van aannemers. In het voorstel werd immers voorzien dat wanneer aannemers producten op de bouwplaats maakten die ook door een geharmoniseerde norm behandeld worden, deze aannemers ook aan de eisen van de Bouwproductenverordening moesten voldoen, wat een belangrijke impact zou hebben op de dagelijkse werking van de bedrijven. Het gaat bv. over het prefabriceren van elementen of het op de bouwplaats gieten van betonnen balken.

Daarop werd besloten een kleine ad hoc werkgroep te creëren, bestaande uit vertegenwoordigers van Bouwunie, Embuild en Buildwise. Deze ad hoc werkgroep heeft de voorbije 2 jaren het herzieningsproces op de voet gevolgd.

Het Europees Parlement heeft op 10 april 2024 de herziening van de Bouwproductenverordening goedgekeurd. We kunnen niet anders dan vaststellen dat onze tussenkomsten hun vruchten hebben afgeworpen, ook dankzij onze vertegenwoordiging op Europees niveau via EBC en FIEC. De voor de aannemers meest vervelende zaken werden immers uit de tekst geschrapt.

Wat is het uiteindelijke resultaat?

Het is moeilijk een Verordening in enkele woorden samen te vatten, maar in grote lijnen is de goedgekeurde versie van de Bouwproductenverordening net iets gunstiger (duidelijker) vanuit het standpunt van de aannemers dan de momenteel geldende versie. **Aannemers worden niet met méér verplichtingen opgepadeld**, maar het is mogelijk dat de huidige bezwaren ook in de toekomst van kracht blijven, met name voor de schrijnwerkers (zie ook verder).

In de door het Parlement goedgekeurde Bouwproductenverordening wordt het gebruik van een **Digitaal Productpaspoort (DPP)** voorzien. In de loop van de volgende jaren zou de Europese Commissie een 'Delegated act' moeten publiceren dat het gebruik van een DPP oplegt aan fabrikanten. De fabrikanten blijven dus gebruik maken van een Prestatieverklaring, maar deze wordt onderdeel van het DPP.

Daarnaast zou het DPP ook belangrijk kunnen worden m.b.t. het **hergebruik van bouwproducten**, maar ook dat is niet voor morgen. Dit wordt vanuit Buildwise op de voet opgevolgd want dit kan de toekomst mogelijk belangrijk worden voor de aannemers.

Voor de aannemers blijft de boodschap dat ze zich weinig moeten aantrekken van de Bouwproductenverordening. Door de complexe regels is het niet eenvoudig te weten welke producten de CE-markering moeten dragen, welke informatie de CE-markering moet vergezellen en hoe betrouwbaar deze informatie is.

Fabrikanten moeten ervoor zorgen dat alle informatie die in de Prestatieverklaring staat ook op identieke wijze in alle andere documentatie wordt opgenomen. De technische informatie die fabrikanten ter beschikking stellen van de gebruikers omvat dus alle informatie die de aannemers nodig hebben, waaronder de informatie die de fabrikanten beschikbaar maken via de Prestatieverklaring. Indien er toch informatie zou ontbreken, dan mogen de aannemers deze informatie vragen aan de fabrikanten. De Bouwproductenverordening beperkt de aannemers dus op generlei wijze.

Ook de Energieprestatie van gebouwen richtlijn is goedgekeurd. Die richtlijn maakt de toepassing van **Gebouwlogboeken en Renovatiepaspoorten** verplicht. Het is uiteraard de bedoeling van de Europese Commissie dat de inhoud van het DPP gebruikt zal worden om, o.a. dergelijke logboeken en paspoorten te voeden. Ook de evoluties m.b.t. de Energieprestatie van gebouwen richtlijn en met name de gevolgen ervan op Belgisch niveau houden we in de gaten.

Wanneer is een aannemer ook fabrikant?

Een aannemer die prefabriceert in het atelier en deze elementen zelf plaatst doet dit onder een aannemingscontract. Deze bedrijven moeten niet voldoen aan de eisen van de Bouwproductenverordening en moeten deze elementen niet CE-markeren.

Wanneer een aannemer zelf echter ook bouwproducten verkoopt, bv. geprefabriceerde elementen, dan gedraagt hij zich als fabrikant en moet hij ook aan de eisen van de Bouwproductenverordening voldoen.

Wat betekent dit voor de schrijnwerkers?

Momenteel interpreteert FOD Economie de Bouwproductenverordening op een wijze waardoor ook de schrijnwerkers die ramen en deuren plaatsen onder de CE-markeringsplicht vallen. De nieuwe versie van de Bouwproductenverordening zal deze interpretatie mogelijk veranderen, maar daarover bestaat nog geen zekerheid. Vanuit Buildwise wordt verder gewerkt aan het ter beschikking stellen van een geactualiseerd instrument om schrijnwerkers in de mogelijkheid te stellen de CE-markering aan te brengen, moest dit ook, zoals nu, in de toekomst geëist worden door FOD Economie.

Besluit

In maart 2022 startte de Europese Commissie met een herziening van de Bouwproductenverordening. Dankzij de gewaardeerde inspanning van zowel Buildwise, EBC en FIEC bevat deze nieuwe versie enkele aanpassingen die de aannemers ten goede komen. Al blijven er voor de komende jaren nog zorgen bestaan, vooral voor schrijnwerkers. We blijven verder inspanningen leveren om deze zorgen weg te werken.

Een belangrijk element van de nieuwe verordening is de introductie van het Digitaal Productpaspoort (DPP). Dit instrument zal in de toekomst verplicht worden en moet helpen om te communiceren over informatie om te voldoen aan milieu- en energetische eisen. Hoewel het DPP breder toegepast zal worden dan enkel in de bouwsector, zijn er nog altijd vragen over de praktische uitvoering en de impact ervan op verschillende spelers in de bouw. Deze zaken worden door Bouwunie samen met Buildwise gevolgd, net als de aanpassingen in de Belgische regelgeving die nodig kunnen zijn om aan deze nieuwe Europese eisen te voldoen.

Daarnaast houden we de ontwikkelingen rond de Energieprestatie van gebouwen richtlijn, die nieuwe eisen stelt zoals het gebruik van Gebouwlogboeken en Renovatiepaspoorten, in het oog. Dit alles maakt deel uit van een bredere beweging naar meer duurzaamheid en efficiëntie in de bouwsector, maar brengt ook uitdagingen met zich mee voor de betrokken partijen.

De Bouwproductenverordening is een stap in de goede richting voor de aannemers waar we zeker tevreden mee mogen zijn. Als aannemer hoef je hierover gelukkig niet meer wakker te liggen. We doen er alles aan om te zorgen dat dit voor de schrijnwerkers ook het geval zal zijn. Voor de toekomst zullen wij de vinger aan de pols houden om er over te waken dat dit ook zo zal zijn voor de DDP en Gebouwlogboeken en Renovatiepaspoorten.

Redactie: 6 mei 2024 - Wouter Vaesen, adviseur digitalisering en innovatie
T 02 588 42 08 | E wouter.vaesen@bouwunie.be